

Набуває чинності з 01.09.2015 р.
Наказ № 125 від 29.05.2015 р.
Зміни згідно з наказом № 155 від 30.06.2015 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої Ради ОДЕКУ
« 28 » травня 2015 року

Ректор ОДЕКУ

_____ Степаненко С.М.

ПОЛОЖЕННЯ про систему контролю знань студентів

1. Загальні положення

1.1. Це положення розроблене на підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про систему забезпечення Одеським державним екологічним університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, Положення про проведення підсумкового контролю знань студентів в ОДЕКУ, Положення про освітні програми та навчальні плани і визначає види контролю знань здобувачів вищої освіти.

1.2. Для координації роботи із забезпечення якості навчання на кафедрах призначається відповідальний викладач за організацію контролю знань по дисциплінах кафедри. Виконання цієї роботи включається до розділу «Організаційна робота» індивідуального плану роботи викладача.

1.3. До організаційних заходів по забезпеченню якості навчання здобувачів вищої освіти в університеті належать:

- вхідний контроль знань студентів першого року навчання на бакалаврському рівні з фундаментальних дисциплін (математики, фізики, хімії, інформатики, біології) з урахуванням спеціальностей;
- вхідний контроль знань студентів третього року навчання на бакалаврському рівні з дисциплін математичної, природничо-наукової підготовки;
- ректорський контроль – перевірка залишкових знань студентів з дисциплін за навчальними планами;
- семестровий підсумковий контроль за модульною системою організації навчання, з обов'язковим проведенням семестрових екзаменаційних сесій;
- атестація здобувачів вищої освіти бакалаврського і магістерського рівнів вищої освіти.

2. Вхідний контроль знань студентів першого року навчання та «0-модуль»

2.1. Метою вхідного контролю знань студентів першого року навчання, які були прийняті на навчання в ОДЕКУ, є визначення рівня їх підготовки з фундаментальних дисциплін.

2.2. Вхідний контроль проводиться у формі тестування викладачами кафедр вищої та прикладної математики, загальної і теоретичної фізики, інформа-

тики, хімії навколишнього середовища і водних біоресурсів та аквакультури. Перелік дисциплін, з яких тестуються здобувачі вищої освіти по кожній спеціальності, визначається наказом по університету.

2.3. На кафедри, визначені у п. 2.2, покладаються такі завдання:

- складання тестових завдань згідно з програмами загальноосвітніх шкіл, використовуючи якнайбільше відповідні тестові завдання зовнішнього незалежного оцінювання;

- розробка програми «0-модуля» – модуля оглядового викладання базових знань, вмінь та навичок відповідних загальноосвітніх шкільних дисциплін;

- складання зведених відомостей (Додаток А) та аналіз результатів після проведення перевірки знань студентів.

2.4. Зміст та обсяг «0-модуля», який є окремим розділом робочої програми навчальної дисципліни, визначається за підсумками вхідного контролю. Наприкінці «0-модуля» студенти тестуються за тими ж завданнями, що й на вхідному контролі.

2.5. Студенти, які за результатами вхідного контролю відповіли правильно на 74 або більше відсотків тестових завдань, звільняються від тестування наприкінці «0-модуля».

Для груп студентів, в яких за результатами вхідного контролю успішність і якість перевищує 90% та 50 % відповідно, «0-модуль» не проводиться.

2.6. «0-модуль» з окремої фундаментальної дисципліни – це модуль з оглядового прискореного оволодіння базовими знаннями, вміннями та навичками з відповідної дисципліни програми загальноосвітньої школи, який передує у робочій програмі фундаментальної дисципліни її основному змісту або окремим змістовним модулям.

На засвоєння матеріалів „0-модуля” приділяється до 1/3 загального обсягу годин, передбачених у навчальних планах на фундаментальні дисципліни у відповідних семестрах. Певний обсяг годин визначається у робочих програмах навчальних дисциплін.

2.7. За підсумками вхідного контролю у попередні роки кафедри формують:

- певний зміст та обсяг «0-модуля» згідно з чинними Методичними вказівками до розробки робочих навчальних програм;

- розділ «0-модуля», в якому зазначають види навчальних занять і контролюючих заходів з графіком їх проведення; цей розділ є складовою робочої програми навчальної дисципліни;

- при проведенні «0-модуля» у вигляді оглядових лекцій мають бути перероблені робочі програми навчальних дисциплін в межах обсягу годин, визначеного робочими навчальними планами;

- відповідне методичне забезпечення навчального процесу (лекцій, практичних занять, самостійної роботи) відповідно до чинних в університеті вимог;

- методичне забезпечення поточного контролю та підсумкового оцінювання результатів засвоєння «0-модуля»;

– методику врахування результатів оцінювання у поточній та підсумковій оцінці знань студента з певної фундаментальної дисципліни.

2.8. Для студентів заочної форми навчання відповідними кафедрами розробляються додаткові розділи до робочих навчальних програм визначених дисциплін та додаткові завдання з прискореного оволодіння базовими знаннями, вміннями та навичками відповідної програми загальноосвітньої школи, які включаються окремим розділом до першої контрольної роботи.

2.9. Результати засвоєння «0-модуля» враховуються як оцінка за окремий модуль у поточній оцінці знань студентів з певної фундаментальної дисципліни згідно з чинним Положенням про проведення підсумкового контролю знань студентів Одеського державного екологічного університету.

Крім того, відповідні кафедри у тижневий термін після завершення вивчення студентами «0-модуля» подають до лабораторії моніторингу якості підготовки спеціалістів зведені відомості про результати засвоєння «0-модуля» для узагальнення.

Підсумки вхідного контролю та результати засвоєння «0-модуля» розглядаються на засіданнях відповідних кафедр, методичних комісій факультетів, інституту та методичної ради університету.

3. Вхідний контроль знань студентів третього року навчання

3.1. Вхідний контроль на початку фахової підготовки здійснюється для здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня на третьому році навчання за винятком тих, які навчаються за інтегрованими планами підготовки. Цей контроль має на меті визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які вивчалися протягом перших двох років навчання, та їх здатності у подальшому засвоювати матеріал дисциплін циклу професійної та практичної підготовки.

3.2. Вхідний контроль здійснюється за допомогою комплексних тестових завдань закритого типу, які складаються кафедрами, з дисциплін яких ці завдання були зроблені, із залученням викладачів випускних кафедр, на яких викладаються фахові навчальні дисципліни. Процедура складання та затвердження тестових завдань є такою.

3.2.1. З переліку дисциплін навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня перших двох років навчання за рішенням випускної кафедри відбираються 3–5 дисциплін, знання та вміння з яких є базовими для засвоєння наступних фахових дисциплін.

3.2.2. Ґрунтуючись на переліку базових знань та вмінь, наведеному у робочих програмах відібраних дисциплін, для кожної з цих дисциплін складається десять запитань і надається до чотирьох відповідей на кожне з них, тільки одна з яких є вірною. Запитання можуть братися з відповідних тестів ректорського контролю.

3.2.3. Тестові завдання затверджуються на засіданні кафедр, з дисциплін яких ці завдання були зроблені, та випускної кафедри.

3.2.4. За складання тестових завдань викладачам нараховуються години до розділу «Методична робота» згідно з «Нормами для розрахунку і обліку навчальної, методичної, наукової й організаційної роботи науково-педагогічних та педагогічних працівників Одеського державного екологічного університету».

3.3. Порядок проведення цього виду вхідного контролю є таким:

3.3.1. Вхідний контроль знань студентів третього року навчання виконується випускними кафедрами протягом перших двох тижнів третього року навчання, використовуючи тестові завдання, розроблені та затверджені згідно з вимогами п. 3.2. На відповіді кожному студенту надається дві академічні години.

3.3.2. Якщо під час проведення вхідного контролю були присутні менше 75% студентів групи, то результати вважаються недійсними і протягом наступного тижня вхідний контроль повторюється за тими ж тестовими завданнями для усіх студентів групи. Якщо й під час повторного вхідного контролю кількість студентів не перевищувала 75%, результати вхідного контролю вважатимуться такими, що не можуть відбивати рівня підготовки студентів. Відповідальність за наявність студентів на вхідному контролі покладається на випускную кафедру.

3.3.3. Результати вхідного контролю (Додаток Б) подаються до відповідного деканату факультету (інституту), а також оформлюються у вигляді зведеної відомості (Додаток В). Результати зведеної відомості стосуються тільки тих студентів, які брали участь у вхідному контролі.

3.3.4. За перевірку тестових завдань викладачам нараховуються години до розділу «Навчальна робота» згідно з «Нормами для розрахунку і обліку навчальної, методичної, наукової й організаційної роботи науково-педагогічних та педагогічних працівників Одеського державного екологічного університету».

3.4. Підсумки цього виду вхідного контролю підбиваються таким чином:

3.4.1. Протягом двох днів після проведення контролю його результати (Додаток В) подаються до лабораторії моніторингу якості підготовки спеціалістів.

3.4.2. Усім студентам, які вірно відповіли на більше ніж шістдесят відсотків запитань тестових завдань, додатково нараховується 10 балів до навчального рейтингу за семестр, в якому відбувався вхідний контроль.

3.4.3. Якщо згідно зі зведеною відомістю для певної дисципліни середній по групі відсоток вірних відповідей не перевищує шістдесят процентів або більше половини групи відповіла на 5 чи менше відповідей, то такий результат протягом наступного тижня обговорюється на випускній кафедрі та кафедрі, з дисципліни якої результати виявилися незадовільними. Крім того, на засіданні кафедри у цьому випадку вносяться корективи до робочих програм фахових дисциплін з метою повторення зі студентами необхідних базових знань та вмінь. Також, кафедрою організуються обов'язкові додаткові консультації зі студен-

тами, які отримали незадовільні результати контролю. Результати обговорення у вигляді протоколу, підписаного завідувачами кафедр, подаються до лабораторії моніторингу якості підготовки спеціалістів.

3.4.4. Лабораторія моніторингу якості підготовки спеціалістів узагальнює результати вхідного контролю на третьому році навчання. Результати узагальнення розглядаються на методичній раді університету.

4. Ректорський контроль

4.1. Ректорський контроль як система перевірки залишкових знань здобувачів вищої освіти бакалаврського та магістерського рівнів складається з комплексу заходів, спрямованих на оцінювання засвоєння студентами базових знань і вмінь з навчальних дисциплін. Перелік дисциплін, які виносяться для перевірки у певному навчальному семестрі, визначається лабораторією моніторингу якості підготовки спеціалістів відповідно до чинних навчальних планів. Цей перелік має містити тільки ті дисципліни, навчання за якими було завершено у попередньому семестрі.

Якщо по певній дисципліні були встановлені низькі показники якості залишкових базових знань (див. п. 4.4.), то ректорський контроль з цієї дисципліни має проводитися протягом наступних двох років.

4.2. Організаційні заходи поділяються на два етапи і полягають у такому.

4.2.1. На першому етапі на рівні кафедр:

– для усіх навчальних дисциплін освітньої програми складаються тестові завдання, за допомогою яких можна було б кількісно оцінити рівень здобутих результатів навчання, визначених у відповідному стандарті вищої освіти;

– по дисциплінах, які викладаються протягом декількох послідовних семестрів, тестові завдання складаються окремо для певних змістовних модулів.

Тестові завдання разом з еталонними відповідями подаються кафедрами до лабораторії моніторингу якості підготовки спеціалістів. Тестові завдання підлягають періодичному перегляду та, за потреби, переробці.

4.2.2. На другому етапі на рівні лабораторії моніторингу якості підготовки спеціалістів:

– складаються графіки перевірки залишкових знань для кожного семестру;

– здійснюється перевірка залишкових знань за допомогою тестування;

– перевіряються тестові контрольні завдання;

– упорядковуються та аналізуються результати тестування, якщо воно відбувалося за допомогою комп'ютерної техніки;

– складаються зведені відомості ректорського контролю (Додаток Г).

4.2.3. Узагальнені результати перевірки залишкових знань розглядаються на засіданнях методичної ради університету, а також кафедр і вчених рад інституту та факультетів та плануються заходи щодо підвищення якості залишкових базових знань по певних дисциплінах.

4.3. Порядок проведення ректорського контролю є таким:

4.3.1. Ректорський контроль залишкових знань в кожній навчальній групі здійснюється на початку кожного семестру працівниками лабораторії моніторингу якості підготовки спеціалістів за участю навчально-методичного відділу за окремим графіком, розробленим лабораторією моніторингу якості підготовки спеціалістів та затвердженим наказом ректора університету. Цей графік складається протягом двох тижнів після початку семестру і доводиться до відома студентів і викладачів. Студенти, які проходять повторне навчання з певної дисципліни, звільняються від ректорського контролю з цією дисципліни.

4.3.2. Перевірка тестових завдань за еталонними відповідями здійснюється працівниками лабораторії моніторингу якості навчання спеціалістів та навчально-методичного відділу. Оцінки заносяться до відомості результатів ректорського контролю (Додаток Д).

4.3.3. Якщо студент був відсутнім на ректорському контролі з поважної причини, то він звільняється від його виконання.

Відсутність студентів на заняттях під час проведення ректорського контролю без поважних причин є грубим порушенням навчальної дисципліни з боку студентів. Відсутнім без поважних причин студентам виставляється оцінка «незадовільно».

4.4. Підсумки виконання тестових завдань ректорського контролю студентами є критерієм оцінки роботи навчально-педагогічних працівників з тієї чи іншої навчальної дисципліни та враховуються при їх атестації та підписанні з ними контрактів і договорів, а також при підбиванні підсумків роботи відповідних кафедр. Низькими показниками якості залишкових базових знань з окремої дисципліни та у певній навчальній групі або на потоці вважаються такі, за яких успішність є меншою за 85%.

5. Підсумковий семестровий контроль

5.1. Організація підсумкового семестрового контролю знань студентів регламентується чинним «Положенням про проведення підсумкового контролю знань студентів».

5.2. Контролюючі заходи підсумкового семестрового контролю поділяються на:

– поточні, які здійснюються протягом семестру згідно з «Положенням про організацію і контроль самостійної та індивідуальної роботи студентів ОДЕКУ» за теоретичною та практичною складовими робочих програм навчальних дисциплін;

– семестрові, які здійснюються протягом екзаменаційної сесії і до яких належать семестровий іспит (екзамен) та семестровий залік.

5.3. Підсумковий семестровий контроль проводиться з урахуванням накопиченої (інтегральної) суми балів, яку отримав студент по підсумках контролюючих заходів, що здійснювалися з кожною навчальною дисципліною згідно з

робочим навчальним планом та робочою програмою дисципліни, а також результатів екзаменаційної сесії.

6. Атестація здобувачів вищої освіти

6.1. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі «Положення про атестаційні комісії ОДЕКУ» атестаційними комісіями по завершенні навчання на бакалаврському чи магістерському рівнях вищої освіти з метою встановлення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти обсягу знань, вмінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

6.2. Атестаційні комісії здійснюють:

- комплексну перевірку й оцінку теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників відповідного рівня вищої освіти;
- приймають рішення про присудження випускникам, які успішно виконали освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідного ступеня вищої освіти та щодо видачі диплома (диплома з відзнакою з урахуванням рекомендацій випускових кафедр);
- розробляють пропозиції щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців з відповідного напрямку підготовки (спеціальності).

6.3. До атестації допускаються лише ті студенти, які виконали всі вимоги індивідуального навчального плану відповідної освітньої програми.

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ

з дисципліни _____

кафедра _____

у _____ році

№ п/п	Група	Кількість						Успіш- ність	Якість
		загальна	присутні	відмінно	добре	задовільно	незадов.		

Примітка: Графи «Успішність» та «Якість» на кафедрах не заповнюються.

Завідувач кафедри _____ / _____ /
(підпис) (прізвище, ініціали)

Одеський державний екологічний університет

(інститут, факультет, кафедра)

(спеціальність)

(спеціалізація)

(група)

(навчальний рік)

ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ УСПІШНОСТІ № _____

« ____ » _____ 20__ р.

результатів вхідного контролю знань студентів на третьому році навчання

Викладач _____

(вчене звання, прізвище та ініціали викладача, який виставляє оцінку)

№ п/п	Прізвище, ініціали студента	№ індивідуального навчального плану	Відсоток вірних відповідей	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підпис викладача
1	2	3	4	5	6
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					

№ п/п	Прізвище, ініціали студента	№ індивідуального навчального плану	Відсоток вірних відповідей	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підпис викладача
1	2	3	4	5	6
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					

Декан факультету/інституту (Начальник кафедри) _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ
результатів вхідного контролю знань студентів третього року навчання

_____ (група)

_____ (навчальний рік)

Загальна кількість студентів _____, присутні на вхідному контролі _____

Випускна кафедра _____

Дисципліна	Середній по групі відсоток вірних відповідей	Кількість студентів, які відповіли на 5 чи менше відповідей
Дисципліна 1		
Дисципліна 2		
Дисципліна 3		
Дисципліна 4		
Дисципліна 5		

_____ (Дата)

Зав. кафедри

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Одеський державний екологічний університет

_____ (інститут, факультет, кафедра)

_____ (спеціальність)

_____ (спеціалізація)

_____ (рік навчання)

_____ (група)

_____ (навчальний рік)

ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ УСПІШНОСТІ № _____

«___» _____ 20__ р.

результатів ректорського контролю залишкових знань студентів

Дисципліна _____

Дисципліна _____

№ п/п	Прізвище, ініціали студента	№ індивідуального навчального плану	Оцінка за чотирибальною шкалою		Примітка
			Перша дисципліна	Друга дисципліна	
1	2	3	4	5	6
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					

№ п/п	Прізвище, ініціали студента	№ індивідуального навчального плану	Оцінка за чотирибальною шкалою		Примітка
			Перша дисципліна	Друга дисципліна	
1	2	3	4	5	6
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					

Примітки: 1. Напроти прізвища студентів, які не з'явилися на контроль, зазначається «не з'явився».
2. Відомість подається до деканату по закінченню визначеного терміну проведення ректорського контролю.

Дисципліна 1		Дисципліна 2	
Не з'явилося	_____	Не з'явилося	_____
Присутні	_____	Присутні	_____
Відмінно	_____	Відмінно	_____
Добре	_____	Добре	_____
Задовільно	_____	Задовільно	_____
Незадовільно	_____	Незадовільно	_____

Особа, яка за наказом ректора перевіряє тестові завдання _____
(підпис)

Контингент засвідчує декан факультету (директор ГМІ) _____
(підпис)

Зав. лабораторії моніторингу якості підготовки спеціалістів _____
(підпис)